

Forslag til forbud mot miljøgifter i forbrukerprodukter – sammendrag av høringsuttalelser

Generelle spørsmål

<p>Ingen kommentarer</p> <p>Følgende hadde ingen kommentarer til forslaget:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statens vegvesen • Nærings- og handelsdepartementet • Finansdepartementet • Toll- og avgiftsdirektoratet • Statens legemiddelverk • Fiskeri- og kystdepartementet • Samferdselsdepartementet • Helse- og omsorgsdepartementet • Riksantikvaren
<p>Positive til forslaget</p> <p>Følgende stilte seg positive til forslaget:</p> <p>Barne- og likestillingsdepartementet/Forbrukerrådet støtter forslaget, og syns det er positivt at miljømyndighetene senere vil vurdere om det er behov og mulighet for en enda strengere regulering av visse stoffer i kosmetikk ut fra hensynet til miljø.</p> <p>Folkehelseinstituttet støtter forslaget og mener det er i tråd med EUs føre-var politikk.</p> <p>Grønn hverdag: Støtter forslaget, men mener forslaget til regulering av bisfenol A ikke er strengt nok.</p> <p>Norvar: Gir sin fulle støtte til forslaget, og mener det vil være et nødvendig tiltak for å nå generasjonsmålet. Flere av stoffene er påvist i avløpsvann og slam i Norge, og mener forbrukerprodukter er en stadig viktigere kilde.</p> <p>Norges kvinne- og familieforbund/Fylkesmannen i Hedmark støtter forslaget i sin helhet.</p> <p>Statens bygningstekniske etat støtter forslaget for stoffer der alternativer er tilgjengelige.</p> <p>Miljømerking støtter forslaget, men etterlyser kontroll og oppfølging og ber om at forbrukerne ikke villedes til å tro at forskriften sikrer at forbrukerprodukter er uten miljøgifter.</p> <p>Mattilsynet støtter forslaget generelt, men mener det kan være vanskelig gjennomførbart pga EØS-avtalens prinsipp om fri flyt av varer.</p> <p>Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap støtter høringsforslaget, og kan ikke se at det vil påvirke sikkerheten for tekstil- og møbelprodukter nevneverdig, da det fins alternative forbindelser som ivaretar sikkerheten.</p> <p>Avfall Norge er positive til tiltak som setter fokus på miljøgifter i forbrukerprodukter og mener det er mer kostnadseffektivt å forsøke å redusere bruken av miljøgifter i produksjonen av forbrukerartiklene enn å rense ut eller destruere de samme miljøgiftene i avfall eller utslipp. Samfunnsøkonomiske konsekvenser er ikke spesielt vektlagt, og Avfall Norge har ikke forutsetninger for å vurdere om forbud er det mest hensiktsmessige virkemiddelet for å redusere bruk, spredning og eksponering for miljøgifter.</p> <p>Nortronic/Neonlite kan møte kravene i forhold til produksjon av energisparelamper. Leverandør til IKEA og har stor markedsandel i Europa (størst i Tyskland), og økende markedsandel i Norge.</p>
<p>Definisjoner</p> <p>Government of Japan/JEITA, CIAJ, JBMIA, JEMA (sammenslutning av 4 bransjeorg. i Japan): Definisjon av produkters homogene deler bør beskrives tydeligere. Er det samme definisjon som benyttes i ROHS?</p> <p>IBM/Elektronikkbransjen, IKT-Norge, Abelia/Kitron/Flextronics: Definisjonen av forbrukerprodukter er uklar og bør endres til ”produkter som i hovedsak selges til private forbrukere”. Dette er etter bransjens mening viktig for å unngå at produkter som i hovedsak selges til bedriftsmarkedet, men i noen grad også til private forbrukere, omfattes, da en slik tolkning av reglene vil få langt mer alvorlige og vidtrekkende konsekvenser enn hva vi oppfatter er formålet med disse reglene.</p> <p>Norsk industri: Mener uttrykket forbrukerprodukter er uklart, særlig når det ses i sammenheng med produkter som primært benyttes av næringslivet. Fra industriens side gir det større forutberegnelighet</p>

om hovedhjemmelen for forbud mot spesifikke produkter i PK-lovens §4e benyttes isteden.

DSB: Stiller spørsmål ved formålsparagrafen i forslaget. Kan ordlyden som gjelder for hele forskriften benyttes isteden? Denne har en annen ordlyd, noe som kan skape forvirring for leseren. Bruker begrense istedenfor forebygge og helse- og miljøvirkninger istedenfor helse- og miljøforstyrrelser.

Folkehelseinstituttet: Ordet miljøgift bør byttes ut med den mer beskrivende og spesifikke termen helse- og miljøskadelige kjemikalier. Miljøgift er ikke definert i produktforskriften.

Diverse, b.a. overgangstid

EU/PVC-forum: Unntakene som er nevnt i forslagets del II, er hovedsakelig produkter og områder som allerede er regulert på annen måte, og er ikke noe egentlig unntak. Formuleringen av dette bør endres.

Government of Japan/JEITA, CIAJ, JBMIA, JEMA (sammenslutning av 4 bransjeorg. i Japan): Ber om minst et års overgangstid. Før implementering bør det arrangeres møter for nasjonale og internasjonale interessenter hvor det informeres om innholdet i reguleringen. Videre bør det utarbeides informasjon på internett med vanlig stilte spørsmål etc.

Qualcomm CDMA Technologies/Outdoor Industry Association/AAFA-American Apparel & Footwear Association/ELC-European Lamp Companies

Federation/AeA/EICTA/ESIA/ORGALIME: Foreslått ikrafttredelsesdato er for rask. Det er ikke tid til omstillinger av design og prosesser, samt forsikre seg om at produkter som selges er tillatt.

The Toro Company/ Flextronics/Elektronikkbransjen, IKT-Norge, Abelia/Kitron AS: Er i mot forslaget. Dersom det mot formodning likevel blir vedtatt, bør det minimum være tre års overgangstid slik at industrien kan finne fram til akseptable erstatninger. Reservedeler til allerede eksisterende produkt bør unntas.

NITO: Nødvendig med en tilpasningsfase på minimum tre år.

Noca: Foreslår at forslaget trekkes og at man i større grad samordner regelverket med det som skjer i EU.

Elfa: ROHS er vel kjent og fungerer på området EE-produkter. Der er det definisjoner på reservedeler, service og unntak. Lovgivning bør utarbeides ut fra produktområdet og ikke for stoffer. Risiko for et produkt avhenger av bruk og avfallshåndtering. Ikrafttredelsesdato er helt urealistisk.

Norautron: Norge kan ikke innføre særnorske regler. Må jobbe gjennom EU og WTO. Det stilles krav om detaljert informasjon på produkter som i hovedsak importeres. Ingen leverandører vil ha forståelse for norske regler. Evt. analyser blir omfattende og dyrt.

HSH: Stiller spørsmål om hvordan forslaget vil påvirke inngåtte avtaler med næringslivet mht. innsamling og gjenvinning. Det er nødvendig å vurdere og prøve ut mer egnede virkemidler. HSH deltar gjerne i dette arbeidet.

Mattilsynet: Kommentarer til miljøvernmyndighetens fremtidige planer om det er behov for enda strengere regulering av visse stoffer ut fra miljøhensyn er at dagens samarbeid mellom SFT og Mattilsynet er nyttig og bør fortsette. DG Environment hvor Norge deltar i ulike arbeidsgrupper, er en hensiktsmessig og effektiv kanal med hensyn til miljøspørsmål og kosmetikk. REACH vil også kunne bli et godt verktøy i arbeid med miljøkrav til stoffer i kosmetikk.

Norsk Industri/NHO på vegne av Kjemikalieprogrammet (består av følgende foreninger: Byggencæringens Landsforening, Kjemikalieleverandørenes forening, Norsk Petroleumsinstitutt, Norske laboratorieleverandørers forening, Plastindustriforbundet, NHO Grafisk, Maling- og Lakkindustriens forbund, Norges Bilbransjeforbund, Norsk Industri og NHO): Høringsuttalelsen må regnes som en fra hver av foreningene nevnt ovenfor (10stk.). Støtter i sin helhet uttalelsen fra Norsk Industri og fremhever følgende:

- De er i mot særnorske forbud som virker konkurransevridende.
- Basis for enhver regulering må være basert på risiko og ikke iboende egenskaper. EUs risikovurderinger må respekteres.
- Konsekvensutredningene er mangelfulle og det faglige grunnlaget er for svakt.
- Benytte REACH istedenfor eget forbud.

Norsk Industri: Mener forslaget bør legges vekk, og at andre løsninger vurderes for om det er grunnlag for å regulere noen av bruksområdene for de berørte stoffene.

Høringsperioden var for kort og kom på feil tidspunkt (om sommeren). Vanskeliggjorde kommunikasjon oppover og nedover i foredlingskjedene. Begrenset tiden for å ivareta egne interesser. Norske bedrifter som importerer er avhengig av underleverandørenes vurdering av forslaget.

Forslaget gir inntrykk av å regulere stoffer, men i praksis er det ferdigprodukter som forbys. Produsenter av ferdigvarer kjenner i liten grad til forslaget og om de er berørt.

Det er ikke gjort vurderinger om forslaget vil ha innvirkning på de gjenvinningskrav som Md har satt. For å være på den sikre siden, vil mer avfall gå til destruksjon. Konsekvensen av forslaget vil medføre krav om destruksjon fremfor gjenvinning av produkter som inneholder miljøgifter som overskrider grenseverdiene i forbudet. Vil gi høyere behandlings- og gjenvinningskostnader uten at miljøet bedres i global sammenheng.

Det er mangel på kunnskap om hvilke og hvor mange ferdigprodukter som blir rammet. Det stilles spørsmål om myndighetenes mulighet for effektiv kontroll. Ukjente bruksområder kan vanskelig bli kontrollert. Det stilles spørsmål om regulering da vi ha den tilsiktede virkning.

Pc engines, Timotei data: Restriksjoner i et land vil redusere utvalg og øke kostnader på produkter (elektriske og elektroniske). Ikrafttredelse 01.01.08 er for tidlig. Istedenfor forbud bør godkjente produkter få et merke (som for eksempel blue angel i Tyskland).

EØS-avtalen (§§11,12,13)

Følgende har kommentarer til forslaget om forbud i forhold til EØS-avtalens art.11-13 - hovedpunktene fra de ulike høringsinstansene er som beskrevet nedenfor. Det er stor enighet i de ulike uttalelsene, men detaljering av kommentarene varierer:

ESA/EU/PVCforum/Norsk Industri/Utenriksdepartementet/EDANA-The International Association serving the Nonwovens and Related Industries/ECPI-European Council for Plasticisers and Intermediates/Elektronikkbransjen, IKT-Norge, Abelia/CEFIC, Hydro Polymers/Orgalime/VLF/A.I.S.E/Plastics Europe/The Society of Plastics

Industry/KLF/HSH/Fédération des Industries Electriques et Electroniques//SPI-The Society of Plastics industry: Konsekvensvurderingene er mangelfulle. ESA presiserer hvilke kriterier som må oppfylles i forbindelse med gjennomføring av risikovurderinger for konkrete produkter som vurderes å medføre uakseptabel risiko under normal bruk (art. 13). Forslaget er begrunnet ut fra stoffenes iboende egenskaper og ikke risiko knyttet til bruk av produkter med stoffene. EU viser til Dassonville-saken. Forslaget er i strid med prinsippet om fri bevegelse av varer innen EU/EØS-området. Norge blir bedt om å legge bort forslaget om forbud eller evt. dokumentere nødvendighet og proporsjonalitet for foreslåtte tiltak gjennom risikoanalyser som tilfredsstillende kravene til slike.

Cosmetics, Toiletry and Fragrance Association: Mener forslaget er handelshindrende og undergraver prinsippet om fri flyt av varer. Kosmetikk bør generelt unntas fra forslaget, og ikke under hver av de enkelte paragrafene.

Plastics Europe: Støtter CEFICs merknader på generelle punkter.

Føre var - prinsippet

Folkehelseinstituttet: Mener forslaget er i tråd med EUs "føre-var"-politikk, og at det er nødvendig når det gjelder spesifikke helse- og miljøfarlige kjemikalier som kan tenkes å utgjøre en særlig risiko for både mennesker og miljøet.

Statens bygningstekniske etat: Støtter SFT i at "føre-var"-prinsippet bør veie tungt ved regulering av kjemikalier.

Flere av høringsinstansene har kommentarer til bruk av "føre-var"-prinsippet, og det er stor enighet om at kriteriene for å bruke dette prinsippet ikke er oppfylt, hovedsakelig fordi konsekvensvurderingene er mangelfulle og at det ikke er gjennomført risikovurderinger for spesifikke produkter. Detaljering av kommentarene varierer:

CEFIC/Hydro Polymers: Viser til at Kommisjonen understreker at bruk av "føre-var"-prinsippet kun skal være midlertidig og at det er behov for å komplettere data. Dette er det ikke tatt hensyn til i forslaget og bruk av "føre-var"-prinsippet er ikke berettiget.

ESA: Viser til at det ikke er gjennomført fullstendige risikovurderinger, og at foreslåtte tiltak ikke er

proporsjonale med effekten som søkes oppnådd. Derfor kan ikke "føre-var"-prinsippet benyttes. **ECPI- European Council for Plasticisers and Intermediates:** På bakgrunn av resultatet av EUs risikovurdering for DEHP, er det ikke berettiget å bruke "føre-var"-prinsippet som begrunnelse for foreslått tiltak.

Utenriksdepartementet: For flere av stoffene henvises det til en mer generell *føre-var* tilnærming. Utenriksdepartementet anser at det generelt er tillatt med tiltak begrunnet med en *føre-var* tilnærming under de relevante avtalene — forutsatt at man allerede har indikasjoner på en risiko, men dette fordrer at visse vilkår er oppfylt — hvor særlig aktivitetsplikten på kort sikt mht. å innhente relevante vitenskapelige studier er sentral. Utenriksdepartementet kan i konsekvensanalysen kun se en generell beskrivelse av dette, og stiller seg tvilende til om dette er tilstrekkelig til å oppfylle aktivitetsplikten i SPS-avtalens art. 5.7 i forhold til det enkelte stoff, da konklusjonen er for generell og ikke omtaler konkret arbeid som vil bli igangsatt eller forventet tidsintervall for innhenting av mer sikker informasjon. Selv om en "føre-var tilnærming" ikke er regulert på samme måte i de andre avtalene, bør en ta høyde for en viss aktivitetsplikt når tiltaket skal begrunnes også under de andre avtalene.

Plastics Europe: Viser til Kelloggs-saken, og mener at SFT ikke følger kriteriene som ble trukket opp der.

Norsk Industri: SFT har ikke vurdert forslaget opp mot EUs omfattende veileder for bruk av "føre-var"-prinsippet. Viser til at for de av stoffene som er ferdig risikovurdert i EU med den konklusjon at det ikke er behov for ytterligere informasjon eller risikoreduserende tiltak, så må usikkerheten sies å være neglisjerbar. Kan da heller ikke se at forutsetningen i SSØs retningslinjer er oppfylt (kriterie 1). For stoffer som er nær avslutning av risikovurdering bør SFT begrunne hvorfor det ikke er tid til å se an utviklingen og innhente mer informasjon (kriterie 4).

REACH

Flere av høringsinstansene har kommentarer til forslaget i forhold til REACH. Det uttrykkes at stoffene som foreslås regulert vil bli behandlet under REACH.

ESA/EU/PVCforum/ HSH/Norsk Industri/Elektronikkbransjen, IKT-Norge, Abelia/IPC Association Connecting Electronics Industries/CEPE European Council of Paint, Printing Inks and Artists Colours Industries: Norge bes om å trekke forslaget med henvisning til at stoffene, spesielt stoffer med PBT og vPvB egenskaper vil bli behandlet under REACH. Mener REACH-forordningen må prioriteres.

Cosmetic, Toiletry and Fragrance Association/COLIPA-The European Cosmetic Toiletry and Perfumery Association/KLF: Kosmetiske produkter vil også være dekket av REACH, og de miljømessige sidene av inngående stoffer vil bli vurdert. Det er derfor ikke nødvendig at Norge innfører nye reguleringer på stoffer som vil bli dekket av REACH. KLF støtter høringsuttalelser gitt av COLIPA, Norsk Industri, CEFIC og HSH.

VLF/A.I.S.E/Plastics Europe: Mener at det norske forslaget er irrelevant i lyset av innføringen av REACH, og at strengere nasjonale restriksjoner i forhold til Annex XVII bare kan beholdes fram til 2013. Peker på at de målsettinger som forslaget er ment å oppfylle, vil bli ivarettatt av REACH. VLF ber om at Norge trekker forslaget.

Orgalime: Ber Norge om å revurdere forslaget. Omfanget av forslaget er mye videre enn omfanget av ROHS, og det vil undergrave en riktig implementering av REACH. REACH forutsetter at beregning av 0,1% innhold av et stoff refererer til vekten av produktet, ikke til homogene deler. Definisjonen av forbrukerprodukt er ikke benyttet i REACH.

CEFIC/Hydro Polymers: Det er ikke gitt noen begrunnelse hvorfor de nevnte stoffene utgjør en spesiell risiko for Norge. Eventuelle nye bevis for helse- og miljøskader er høyst sannsynlig ikke begrenset til Norge. I stedet for å introdusere et omfattende regelverk som ikke kan begrunnes, bør dette behandles innenfor REACH. Hvis det dokumenteres at stoffene medfører risiko, vil regulering på EUnivå ha større effekt også i Norge enn et nasjonalt forbud. Norge bes om å trekke forslaget.

Eurometaux-European Association of metals: Det er ikke referanse til REACH i forslaget. Stoffene vil bli behandlet under REACH. Videre heter det i REACH Annex 1 at ved vurdering av risiko ved bruk av et eller flere stoffer som inngår i en spesiell blanding (for eksempel legering), så skal det tas hensyn til hvordan stoffene er bundet i matriksen. Det norske forslaget tar ikke hensyn til dette ved fastsetting av grenser for arsenikk og bly. Det vil være liten hensikt med å innføre REACH hvis annen regulering kun baseres på iboende egenskaper og farekriterier.

Risikovurdering/konsekvensvurdering

Generelt uttrykker de høringsinstansene som har kommentarer på dette området, at det faglige grunnlaget for forslaget er for dårlig dokumentert, begrunnelser for foreslåtte grenseverdier mangler, at konsekvensvurderingene er mangelfulle og at alternative stoffer ikke er konsekvensvurdert. Videre at det mangler referanser til vitenskapelige studier.

EU/PVCforum: Konsekvensvurderingen tilfredsstillende ikke kravene i art. 8.1.4 i dir. 98/34/EC, og ber om utfyllende informasjon.

ESA/Norsk industri: Konsekvensvurderingene inneholder enkelte data på relevante stoffer, men dataene inneholder verken oppsummering av alle relevante data eller referanser til kilder for data og til alle EUs risikovurderinger og konsekvenser. Alle data som er oppgitt ser heller ikke ut til å være presise. Mangler vurdering av alternativer. Mangler dokumentasjon på at de positive effekter som ønskes oppnådd med forbudet, vil oppnås. Estimaten for reduksjon av utslipp tilsier ikke at det har noen vesentlig effekt på helse eller miljø. Konsekvensvurderingen tilfredsstillende ikke kravene i art. 8.1.4 i dir. 98/34/EC.

Norsk industri: SFT har bare benyttet den delen som gjelder iboende farlige egenskaper og ikke selve risikovurderingen. Anerkjener ikke Norge konklusjonene som er foretatt på EØS-nivå? Ber om at SFT vurderer dette på nytt for de aktuelle stoffene.

Flere av stoffene er i følge EUs risikovurderinger ikke PBT eller vPvB, men er allikevel inkludert i forslaget. Heller ikke prioritert innen OSPAR eller annen internasjonal rådgivning.

Government of Japan/JEITA, CIAJ, JBMIA, JEMA (sammenslutning av 4 bransjeorg. i Japan):

Ber om at det gjennomføres grundige risikovurderinger for stoffer som ikke tidligere er regulert, og begrunnelse for hvorfor hvert stoff skal reguleres.

LO: LO støtter ikke forslaget. Ønsker at man istedenfor generelt forbud legger fram forslag om forbud mot konkrete produkter med de aktuelle stoffene. Det må utarbeides konsekvensvurderinger som inkluderer virkningene for alle berørte sektorer, ikke bare miljø og helse, dvs. også arbeidsmiljø. Mangler informasjon om alternativer som eksisterer og konsekvensvurdering av bruke av alternativer.

UD/HSB: Mangler referanser til vitenskapelige studier. Vet for lite om hvilke produkter som vil bli omfattet av forslaget. Mangler konsekvensvurderinger av alternativer. Stiller spørsmål ved kvaliteten på beregninger som er benyttet i forbindelse med foreslåtte grenseverdier.

European Lamp Companies Federation/KLF: Konsekvensvurderingene er mangelfulle.

Den israelske ambassaden: Israel motsetter seg forslaget. Det mangler henvisning til EUs risikovurderinger for HBCDD og TBBPA. Norge kan ikke dokumentere at det er risiko knyttet til disse stoffene, og det er derfor ingen grunn for å beskytte helse og miljø. Norge bør vurdere alternative tiltak hvor man oppnår det samme, men som er mindre handelshindrende enn forbud. Forslaget er ikke berettiget iht. art. 2.2 og 2.10 i TBT.

Elektronikkbransjen, IKT-Norge, Abelia: TBBPA og HBCDD har gjennomgått risikovurderinger i EU. For begge er det fastslått at de ikke representerer fare for folks helse. Vurderinger av miljøkonsekvenser vil bli slutført i 2007. Resultatet av disse bør avventes.

Plastics Europe: SFT har for bisfenol A, ikke gitt noen omfattende vurdering av helserisiko basert på nyeste vitenskapelige dokumentasjon. EUs risikovurdering konkluderer med at det ikke er risiko for helse.

Virkeområde/unntak

Bygningsteknisk etat: BE støtter SFTs tilnærming om at dersom det skulle bli presentert informasjon om nye bruksområder eller annen informasjon som skulle tilsi unntak fra forbudet vil det bli gjennomført en ny vurdering i samarbeid med den aktuelle bransjen.

BE mener det må foreligge svært tungtveiende grunner for å rettferdiggjøre et unntak fra forbudet, for eksempel dersom det ikke finnes mer miljøvennlige alternativer og produktets funksjon ikke kan ivaretas på andre måter. Før eventuelle unntak blir gitt er det viktig at bransjen kan skissere en fremdriftsplan for å utvikle, ta i bruk og kommersialisere miljøvennlige alternativer.

Dersom høringsrunden skulle avdekke ønsker om ytterligere unntak fra forbudet, som omfatter byggevarer, vil BE setter pris på å bli informert og kunne delta i diskusjonen med den aktuelle bransjen.

NORVAR: Oppfordrer på generelt grunnlag til nærmere samarbeid mellom helse- og miljømyndigheter. Det er et tankekors at miljørisikovurderingene innebærer strengere regulering av

miljøgifter som benyttes på huden enn hva helserisikovurderingene gjør. Mener det strider mot ansvarsprinsippet så vel som forurensar betaler prinsippet dersom kosmetikkområdet skal være unntatt fra forbudet.

Folkehelseinstituttet: Det er ønskelig med en presisering av hvordan foreslått regelverk vil stå i forhold til annet, som for eksempel Drikkevannsforskriften. I situasjoner hvor drikkevann er i kontakt med miljøgifter kan det oppstå uklarheter, for eksempel når det benyttes bisfenol A-holdig epoxymaling i store drikkevannstanker på skip.

Miljømerking: Svært uheldig at kosmetikkprodukter ikke omfattes. Innebærer at kosmetikk kan inneholde muskforbindelser, men ikke bilvaskemidler.

Legemiddelverket: For å unngå usikkerhet mot aktørene i markedet vil det være hensiktsmessig om det positivt ble inntatt en avgrensning mot legemidler i forslaget.

Flere av høringsinstansene ber om unntak for enkelte stoffer og bransjer. Dette begrunnes med at det ikke fins alternativer eller at alternativer vil bli urimelig kostbart å innføre. Enkelte begrunner med at det ikke er gjennomført tilfredsstillende risikovurderinger eller at foreliggende risiko er minimal, og at kun risiko knyttet til stoffenes iboende egenskaper er benyttet. I dokumentet kalt "Sammendrag høringsnotat stoffer" fremkommer også enkelte ønsker om unntak under noen av stoffene.

EU/COLIPA/KLF: Kosmetikk bør generelt unntas fra forslaget.

COLIPA mener at også medisinske produkter må unntas, ikke bare medisinsk utstyr.

The Government of Japan/JEITA, CIAJ, JBMIA, JEMA/IBM Corporation/Kitron/NITO: Det må lages en klarere beskrivelse av hvilke produkter som unntas. Produkter og bruksområder som ikke kan endres pga tekniske forhold, må unntas. Reservedeler til elektroniske produkter må unntas. Av ressursmessige hensyn er det viktig å kunne tilby reservedeler tilpasset produkter som allerede er på markedet.

Qualcomm CDMA Technologies: Ikke alle unntak i ROHS er tatt med i forslaget til forbud.

Halvlederindustrien trenger unntak for bly i utvalgte produkter (flip chips, ceramic components, finishes of fine pitch).

The Toro Company: Den danske blyforskriften har spesifikt unntatt elektriske kabler i produkter.

Noca AS: Det vil bli umulig å produsere elektronikk innenlands fordi det ikke vil være mulig å skaffe mønsterkort og komponenter uten de regulerte stoffene. Foreslår at forslaget trekkes og at man i større grad samordner regelverket med det som skjer i EU.

Elektronikkbransjen, IKT-Norge, Abelia: I tråd med vår hovedanbefaling bør det klargjøres at produkter som omfattes av RoHS-direktivet ikke omfattes av produktforskriften. Disse produktene er regulert på EU-nivå og det vil skape uklarhet og usikkerhet blant produsenter dersom de må forholde seg til ulike sett regler på samme område. På samme måte må stoffer som har fått særskilt unntak i RoHS også unntas på samme måte i produktforskriften. Dersom nye stoffer etter en risikovurdering unntas RoHS bør det etter vår mening også unntas produktforskriften eller nye grenseverdier settes dersom dette følger av RoHS risikovurderingen. Hvis norske myndigheter likevel vedtar et nasjonalt regelverk, må EE-produkter, i likhet med transportmidler, unntas fra dette.

CPIV-The Standing Committee of the European Glass Industry: Ber om utvidet unntak for spesielle glassprodukter som inneholder arsen, bly og kadmium.

CEPE: Følgende kadmiumforbindelser i kunstnerfarger er uorganiske komponenter er unntatt fra klassifisering på stofflisten, og bør unntas fra forslaget:

- Kadmium sinksulfid (CI 77205)
- Kadmium sulfoselenid og kadmiumselenid (CI 77202)

Kadmium sulfoselenid (CI 77196)

Furukawa Circuit Foil Co Ltd: Ber om at arsen unntas fra forbudet eller at grensen heves til 1000 ppm.

Elektronikkforeningen: Ser generelt positivt på at myndighetene ønsker å begrense bruk av miljøskadelige stoffer i produkter, og har kommentarer knyttet til næringspolitiske konsekvenser av å innføre særnorske regler. Elektroforeningen vil på det sterkeste fraråde innføring av en særnorsk regel med forbud av miljøgifter som ikke er tatt med i EU-direktiver.

- Matemballasje er unntatt, men det er ikke gjort unntak for produkter som brukes ved tilberedning og servering av mat. Dette er i strid med eksisterende EU- og norske regler som

dekker alle matkontaktmaterialer

- Forskjell på produkter til privat og profesjonell bruk skaper forvirring, f.eks. gjør det selv-produkter hvor hovedformål er profesjonell bruk.
- Uttrykket transportmidler er uklart og bør spesifiseres/konkretiseres.

Freescale Semiconductor: Ber om unntak forelektroniske komponenter som inneholder galliumarsenid.

Plastics Europe: Foreslåtte unntak og deres basis er vage, upresise og tilfeldige. Noen bruksområder som ikke er unntatt, bryter med EØS-regelverket.

Norsk Industri: Norsk Industri har innvendinger på flere punkter om angår virkeområde og unntak.

- Dersom MD går videre med forslaget, må §x-4 endres til: "Det er forbudt om omsette forbrukerprodukter som inneholder stoff...."
- Forbud mot eksport av forbrukerprodukter til EU er helse- og miljømessig ubegrunnet. EU er selv i stand til å ivareta helse- og miljøhensyn gjennom egen lovgivning.
- Homogene enkeltdele kan gi opphav til vanskelige avgrensningsspørsmål, og muligheter for utilsiktede markedstilpasninger for å omgå forbudet i bestemmelsen om vekstprosentgrenser.
- Det at det er nevnt unntak for kull, mal og malmkonsentrater skaper uklarhet. Dette er ikke forbrukerprodukter.
- Rustfritt stål vil bli omfattet av forbudet, dette er ikke omtalt i konsekvensvurderingen.
- Oppfatter at forbudet vil omfatte legemidler og veterinærmedisin. Dette er ikke omtalt i konsekvensvurderingen.
- Polykarbonatbransjen utelukker ikke at elektroniske lagringsmedier som CD og DVD vil bli forbudt i Norge.
- Triklosan benyttes som antibakterielt middel i militær bekledning. Er militær bekledning å regne som forbrukerprodukt?

ESA: Skillet mellom forbrukerprodukt og produkter til profesjonell bruk er uklar. De fleste unntak som er listet opp, er allerede på områder som allerede er regulert.

I forskriften bør det nevnes flere generelle unntak hvor det allerede eksisterer regulering:

- Medisinske produkter for human bruk
- Kosmetikk
- Elektrisk og elektronisk utstyr i sin helhet. Forslag om restriksjoner på nye stoffer fremmes under ROHS.

Flere produktkategorier som allerede er omfattet av EØS-avtalen kan bli berørt av forslaget, særlig de som er regulert av direktiver basert på prinsippet om New Approach.

WTO/frihandel

De høringsinstansene som har kommentarer på dette området uttrykker stor enighet om at det norske forslaget bryter med prinsippene i art.2 i TBT-avtalen i WTO-regelverket.

EU/PVC-Forum/The Government of Japan/Albemarle corporation/Chemtura/Den israelske ambassaden/OIA-Outdoor Industry Association/SPI-The Society of Plastics industry/Plastics

Europe: Det norske forslaget synes å være i strid med art. 2.2 i TBT-avtalen (avtalen om tekniske handelshindringer). Konsekvensvurderinger er mangelfulle. Kostnader er ikke fullstendig vurdert. "Føre-var"-prinsippet kan ikke brukes i forhold til TBT-avtalen. *Albemarle* begrunner sine merknader med at tilgjengelig dokumentasjon viser at det er liten/kontrollerbar knyttet til bruk av TBBPA og HBCD. De foreslåtte tiltak er mer handelshindrende enn nødvendig, alternative tiltak er ikke vurdert, og de sosioøkonomiske konsekvenser er ikke fullstendig vurdert.

American Chemistry Council/IPC Association Connecting Electronics Industrie/CEA Consumer Electronics Associations: Forslaget er handelshindrende. Det vil også medføre ekstra krav til grensekontroll ved import av varer. Ber om at den amerikanske regjeringen tar hensyn til argumentene og motsetter seg det norske forslaget. *IPC* viser til at reservedeler til elektroniske produkter vil ikke slippe inn på markedet. *CEA* Grenseverdien som er satt for arsen, bly og kadmium er så lave at de i virkeligheten betyr totalforbud mot disse stoffene. Det vil medføre betydelige kostnader å tilpasse industriene til de foreslåtte reguleringene (inkludert nye standarder, testmetoder og prosedyrer).

Utenriksdepartementet: For WTO-regelverkets vedkommende vil det særlig være TBT-avtalen og SPS-avtalen som inneholder de relevante bestemmelsene, men også GATT art. III og art. XX kan være aktuelle der det i realiteten er tale om totalforbud. Hvorvidt et tiltak faller inn under den ene eller den

andre avtalen vil avhenge av begrunnelsen for tiltaket, dvs. om det er en begrunnelse knyttet opp til SPS-avtalens virkeområde, eller motsatt en begrunnelse som faller inn under TBT-avtalen. Dette må vurderes konkret opp mot det enkelte stoff. Konsekvensanalysen viser i de fleste tilfeller kun til “[stoffenes] særlig[e] helse- og miljøfarlige egenskaper kombinert med den særlige risikoen stoffet utgjør for helse og miljø når det forekommer i forbrukerprodukter.” Begrunnelsen virker noe uklart i forhold til SPS-avtalens beskyttelsesformål, men ut fra dette kan både SPS og TBT-avtalene være aktuelle.